

PAÍS

Es busca empresa pública solvent per a privatitzar-la

TV
CORPORATIU DE MEDIOS DE COMUNICACIÓ

OFICINA DE ADMINISTRACIÓ I DE CONTROL DE PROGRAMES DE LA TVE

CSG

8 de mayo de 1995

El dia que ETA va matar Gregorio Ordóñez —el 23 de gener passat—, el futur president de la Generalitat valenciana, Eduardo Zaplana, havia de pronunciar una conferència en el Club Siglo XXI de Madrid. L'esdeveniment fou sus-

pès per raons òbvies, però entre d'altres coses, hauria pronunciat aquestes paraules: "Es fa necessari reduir el pes del sector públic en la societat valenciana. Per això, proposem desfer-nos de burocràcies inútils, congelar la plantilla de funcionaris amb la intenció que aquest capítol no supere el 30% del Pressupost de la Generalitat, racionalitzar els processos administratius incorporant les tecnologies d'informació més avançades, progressiva privatització d'empreses públiques i supressió d'organismes autònoms."

Després vindria la campanya electoral i la victòria dels populars valencians. Al llarg d'aquest temps, els dirigents conservadors han dibuixat un futur privat per a una part del sector públic. Probablement, l'anunci de privatització de Canal 9 TV, ha estat el que més polseguera ha alçat. IMPIVA (Institut de la Mitjana i Petita Indústria Valenciana), SEPIVA (Seguretat i Promoció Industrial Valenciana, SA), PROCOVA (Promoció Econòmica de la Comunitat Valenciana, SA), i els FGV (Ferrocarrils de la Generalitat valenciana) han estat citats, juntament a l'ens públic, com a susceptibles de ser privatitzats. Ara, l'entrada del PP al govern de la Generalitat converteix en realitat allò que fins avui només era un esquer electoral.

En qualsevol cas, l'equip d'Eduardo Zaplana no mourà un dit en aquest sentit fins que no se celebren les eleccions generals que podrien convertir José Maria Aznar en el futur president del govern espanyol. I això és així per dues raons bàsiques. L'una, estalviar-se la més que segura escalada de la crispació social; l'altra, la necessitat de portar a terme aquestes polítiques dins d'un marc legislatiu estatal. Fet i fet, el PP ja ha anunciat l'elaboració d'una nova Llei de Privatitzacions i la modificació de la Llei del Tercer Canal Televisiu. Aquest seria el primer pas cap a la privatització de Canal 9 TV.

Una, gran i sola TV pública. Tot i haver manifestat aquesta intenció, els populars no saben, a hores d'ara, de què parlen realment. L'única cosa que semblen tenir ben clara és que per a complir la funció de servei públic només cal una sola televisió arreu de l'estat de titularitat pública. Segons aquest raonament, resulta absurda la competència establerta en algunes comunitats autònomes entre diferents canals públics que, a més, són deficitaris. La primera esquerra del plantejament popular s'obre en plantejar la impossibilitat de fer compatibles un sol canal públic i l'existència de tres llengües

L'entrada del PP al Govern de la Generalitat valenciana pot fer realitat allò que fins avui només era un esquer electoral: la progressiva privatització d'empreses públiques i la supressió d'organismes autònoms. Canal 9 TV, IMPIVA, SEPIVA, PROCOVA i Ferrocarrils de la Generalitat valenciana, entre d'altres, són ara en el punt de mira dels populars valencians.

que tenen l'estatus de cooficials juntament amb el castellà.

Però una immediata privatització de Canal 9 es trobaria també de ple amb una trava tècnica insalvable, l'article 9 de la Llei del Tercer Canal: "La gestió mercantil del servei públic de televisió del tercer canal, la realitzarà una societat anònima. El capital de la societat (...) serà públic en la seua totalitat i subscrit íntegrament per la comunitat autònoma i no podrà alienar-se, hipotecar-se, gravar-se, pignorar-se o cedir-se en qualsevol forma onerosa o gratuïta". Només un govern de José Maria Aznar modificarà aquesta sentència. En segon lloc, s'hauria de substituir la Llei de Creació de l'Ens Públic RTVV. Però no hi ha prou a voler vendre, sinó que s'ha de trobar també qui compre.

Entre sis mil i vuit mil milions de pessetes cada any en concepte de subvencions de l'administració autònoma, una inversió inicial de dos mil milions, ingressos propis que no superen els cinc mil milions... són valors afegits que situen el preu de venda de Canal 9 en uns nivells de vertigen. Manuel Alcaraz, membre del consell d'administració de RTVV per EUPV, entén que tot allò que no passe per la recuperació d'aquesta inversió "seria una estafa al contribuent". I encara més, Canal 9 té una plantilla de més de 600 treballadors —superior a la de la cadena privada d'àmbit estatal Tele 5, que a més acaba de portar a terme una forta reducció de plantilla— amb retribucions econòmiques només assumibles pel sector públic. Tot i que parlem de treballadors amb contracte indefinit, qualsevol expedient de regulació d'ocupació provocaria una lluita sindical molt dura, ateses les serioses dificultats de recol·locació que es donen al País Valencià.

Si a tot això afegim la taxativa afirmació electoral de Zaplana assegurant que exigiria a l'hipotètic comprador de Canal 9 "la promoció i protecció del valencià", fa impensable trobar un inversor. Alcaraz ho considera "inimaginable mantenint només l'actual nivell d'ús del valencià".

Una altra de les fórmules estudiades per a reduir el cost de l'ens públic valencià és la contractació amb empreses privades d'algunes de les seues parcel·les. Per a la gestió de la publicitat, per exemple, es podrien adoptar mesures similars a les aplicades per Eukal Telebista (ETB), que té contractat aquest servei amb una filial de Fininvest, una de les empreses de Silvio Berlusconi.

Un sector públic reduït. A l'hora de parlar del cas valencià, s'ha de tenir en compte que ens trobem davant d'un dels sectors públics de dimensions més reduïdes. En primer lloc, perquè té menys competències transferides que altres comunitats, i en segon lloc, perquè només s'ha creat per a donar solució a dues necessitats: prestar serveis públics —FGV, Canal 9, VAERSA (Valenciana d'Aprofitament de Resi-

Què n'opina, de la privatització de...?

SEPIVA

Rafael Olcina (degà del Col·legi d'Economistes de València).

El discurs de la privatització basat en una suposada ineficàcia *per se* del sector públic és absolutament simplista i com totes les veritats que es pretenen universals, amaga interessos de grups. Ni el sector públic gestiona malament per definició ni el privat bé; només en termes d'eficiència probablement seria admissible una generalització d'aquest tipus amb les excepcions adients. Qualsevol privatització, com qualsevol expropiació o municipalització, requereix d'un expedient de justificació en termes econòmico-financers acompanyat d'un informe de gestió que pose de relleu les deficiències —en cas d'haver-n'hi— en aquesta àrea. Aquest informe amb el temps adquiriria el valor del referent comparatiu en cas de procedir a la privatització. Mentre no s'afronte la reforma de l'administració en profunditat, continuarà sent necessari aquest tipus de societats participades pel sector públic com a fórmula que permetesca la prestació de serveis en un mercat obert. Per tal de garantir la qualitat del seu funcionament, hauria d'ampliar-s'hi la presència del sector privat com a mínim en la gestió.

Canal 9 TV

Francesc Bayarri (secretari de la Unió de Periodistes del País Valencià)

Les insinuacions privatitzadores llançades per alguns sectors liberals valencians han provocat una mobilització de la UP per a crear una Plataforma de Defensa de la RTVV pública. El compliment de la llei de creació de la RTVV exigeix una televisió íntegrament en valencià i que actue com a motor del sector audiovisual valencià. Una privatització anirà en la línia contrària. El valencià com a idioma de la televisió pot ser menys competitiu que el castellà en una situació de pura i simple competència privada. Així mateix, el sector audiovisual valencià no podria competir amb els

programes produïts per grans cadenes, que, a més, poden funcionar amb economia d'escala.

José Vicente Villaescusa (diputat autonòmic del PP)

Des del PP ens hem plantejat la possibilitat d'estudiar diverses fórmules de privatització perquè creiem que l'existència de dos canals públics estatals i un altre de públic autonòmic és un contrasentit quan tot Europa camina cap a una major desregularització del sector audiovisual. La nostra responsabilitat és estudiar vies per reduir el volum de diner públic que es destina a comunicació, evitar el malbaratament i estudiar amb rigor la seua rendibilitat social. Som partidaris d'una nova legislació del sector audiovisual espanyol i en aquest context estudiarem la situació de RTVV per a professionalitzar la seua gestió i garantir de manera efectiva el compliment de la Llei de Creació, valencianitzant Canal 9, millorant l'objectivitat i la dignitat de la seua programació i crear així una forta indústria audiovisual valenciana.

IMPIVA

Antonio Montalbán (secretari general de CC OO-País Valencià)

La privatització de l'IMPIVA significa una greu i equivocada decisió ja que deixaria en mans privades la gestió d'un instrument fonamental dins de la política industrial. Resultaria absolutament desgavellat que els instruments que configuren les línies estratègiques d'actuació en matèria industrial, finançades amb recursos públics, estigueren sotmeses a criteris de gestió privada.

PROCOVA

Ramon Cerdà (president de la Fira Mostrari Internacional de València).

PROCOVA és un organisme que serveix uns interessos econòmics molt importants. No ha de desaparèixer, perquè tindria uns efectes molt negatius sobre l'economia valenciana.

Arturo Viroque (president de la Cambra de Comerç de València).

Des d'una perspectiva empresarial, pense que les necessitats de les empreses es poden resoldre millor si les decisions provenen de l'àmbit privat. Des del moment en què PROCOVA té com a principal objectiu promoure i fomentar la internacionalització de les empreses, crec que si la iniciativa privada es responsabilitza de la seua gestió, només poden derivar-se'n beneficis per als usuaris. És per això que les cambres de comerç reclamem les funcions de PROCOVA.

Xec escolar generalitzat

Vicent Esteve (Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament del País Valencià)

El xec escolar, com a alternativa de "llibertat d'elecció de centre" és una fallàcia, perquè la seua aplicació és pressupostàriament inviable (l'Ajuntament de València va subvencionar així centres privats per un màxim del 40% del cost), tret que es desvien els recursos ara dedicats al sistema públic al finançament del xec, la qual cosa comportaria la reducció —en alguns casos, la desaparició— de la xarxa pública. Naturalment, fora de les grans ciutats, la dreta no té cap interès en el xec escolar. Si la "subvenció" és parcial, sols un nombre reduït de famílies podrien "triar centre", ja que els costos totals encara serien massa elevats. En nom de la llibertat d'uns pocs, se subvencionaria qualsevol centre, és a dir, qualsevol negoci particular.

Concerts amb hospitals privats

Miquel Usó (UGT-Sanitat)

La UGT vol un SNS públic amb recursos propis, que està demostrat que és el millor i més barat, a més d'atendre al cent per cent de la població; i així ho ha fet públic l'OCU en un informe recentment publicat que palesa les grans diferències que existeixen entre la sanitat pública i les millors companyies privades.

du, SA) o l'IVV (Institut Valencià de la Vivenda), entre d'altres— i donar suport a empreses —IMPIVA, PROCOVA o l'IVIE (Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques).

Privatitzar l'IMPIVA i PROCOVA no presenta cap traba legal. Senzillament, cal voluntat política per a fer-ho. Malgrat tot, les conseqüències que això tindria en un país on el 97% del sector empresarial està format per petites i mitjanes empreses són incalculables. PROCOVA, per la seua banda, permet la presència en els mercats internacionals —amb clubs en vint ciutats d'arreu del món— de 250 empreses valencianes; promou negocis en aquests mercats de més de 300 empreses, a més de realitzar altres serveis de suport. Amb tot, els seus ingressos no depassen els 150 milions de pessetes cada any, mentre que les despeses generades són de 875 milions. La causa d'aquest desequilibri econòmic és que PROCOVA tan sols cobra a les empreses el 30% del cost del servei prestat. La resta de l'import és finançada per la Generalitat. Altrament, moltes empreses petites mai no s'haurien plantejat la via exportadora.

Una situació similar és la de l'IMPIVA (vegeu quadre en aquesta pàgina), que amb un pressupost de prop de vuit mil milions de pessetes, compta com a única font d'ingressos propis la venda de publicacions i informació industrial i lloguers, que li aporten cent milions de pessetes anuals. Amb tot, Aurelio Martínez, conseller d'Economia i Finances en funcions de la Generalitat valenciana, considera "perillósíssim" que es desmunte la política industrial configurada fins ara. IMPIVA i PROCOVA són, segons Martínez, les úniques línies de suport que té el País Valencià per a les seues empreses. I resulta difícil que el sector privat assumisca les tasques de formació i investigació que porta a terme l'IMPIVA.

La gestió privada del transport públic, com ara els FGV, és tan irreal que ni el mateix Partit Popular, tot i haver-ho insinuat, està disposat a afrontar-ho. Les inversions necessàries tenen un cost tan elevat que fan d'aquest servei un negoci ruïnós —"necessàriament deficita-

FINANÇAMENT DE CINQ EMPRESES PÚBLIQUES

En milions de pessetes	Aportació de la Generalitat	Ingressos propis
IMPIVA	7.833	5.828
CANAL 9 TV	6.310	4.989
SEPIVA	551	2.542
FGV	4.685	2.462
PROCOVA	718	150

IMPIVA: Institut de la Mitjana i Petita Indústria Valenciana

SEPIVA: Seguretat i Promoció Industrial Valenciana, SA

FGV: Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana

PROCOVA: Promoció Econòmica de la Comunitat Valenciana, SA

La seu de l'IMPIVA. Amb un pressupost de prop de vuit mil milions, té com a única font d'ingressos propis la venda de publicacions i els lloguers, que li aporten cent milions de pessetes. La seua funció de suport a les PIME no seria mai rendible per a la iniciativa privada.

ARXIU

ri", segons Gaietà Roca, director general de Transports en funcions.

La joia de la corona. L'única privatització anunciada pel Partit Popular que donen per feta totes les fonts consultades per aquest setmanari és la de SEPIVA. No en va es tracta de l'única empresa rendible

del tot el sector públic valencià. El pressupost per a 'any 1995 estima un benefici de 86.564 milions de pessetes. La seua activitat se centra en la gestió de la ITV (Inspecció Tècnica de Vehicles), la revisió dels ascensors de tot el País Valencià, la creació de polígons industrials, la inspecció d'instal·lacions de baixa tensió en locals públics, la impulsió del Parc Tecnològic de València... Tot, amb una plantilla de 335 treballadors.

Model dual de gestió. Hi ha dos terrenys on la privatització no és possible: educació i sanitat. El model de gestió defensat pel PP per a ambdós casos combina un finançament públic amb una gestió privada. Pel que fa al camp educatiu, Eduardo Zaplana ha defensat la generalització a tot el sistema educatiu valencià del xec escolar, aplicat a la ciutat de València per l'Ajuntament del PP. Aquesta fórmula consisteix a llogar part de les escoles de propietat pública a empreses privades i proporcionar als pares dels alumnes una quantitat fixa de diner per tal que acudesquen al centre públic o privat que desitgen. Tot i que Eduardo Zaplana ha qualificat d'"encert" aquest sistema, no és clar que la generalització a tot el sistema educatiu autonòmic siga viable, entre d'altres aspectes a causa del seu caràcter de dret fonamental i pel grau de crispació social que pot provocar una mesura que afecta la majoria de la societat.

Quant a la sanitat, també s'ha plantejat la generalització dels concerts econòmics del Servei Valencià de Salut amb hospitals privats. Aquesta fórmula té més possibilitats de viabilitat, d'un costat, perquè ja s'aplica —tota l'hemodiàlisi es fa mitjançant concerts— i, d'un altre, perquè la contractació d'aquests serveis no té establert un límit legal. Si el PP adopta aquesta mesura, el principal beneficiari seria el grup Nisa (Hospital 9 d'Octubre, Verge del Consol i Sant Joan de Déu), vinculat a Manuel Giner Miralles, ex-diputat d'Unió Valenciana.

**Teresa Latorre
Joan Marí**